

26 ส.ค. 2535

สำนักงานส่งเสริมสุขภาพ
ความพร้อมของมารดาในการดูแลบุตร
และความผาสุกในครอบครัวของเด็กป่วยกลุ่มอาการชัก

DEPENDENT-CARE DEFICIT AND FAMILY WELL-BEING
IN EPILEPTIC CHILDREN

อภินิพนธ์นาการ

จาก

ธีระพร เกษมกิจย์ อ. มยงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2535

ISBN 974-587-408-6

สงวนลิขสิทธิ์

Copyright by Mahidol University

23419

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความพร้อมของมารดาในการดูแลบุตรและความผาสุกในครอบครัวของเด็กป่วยกลุ่มอาการชัก
ผู้วิจัย	ชินฤดี แก้วบุตร
ปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	วิไล ลีสุวรรณ, วท.บ.(พยาบาล), ค.ม. สุรางค์ เข็มจรรยา, พ.บ.,ว.ว.(กุมารเวชศาสตร์), Cert. in Ped. Neurology
วันที่สำเร็จการศึกษา	25 พฤษภาคม พ.ศ. 2535

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงบรรยายครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมของมารดาในการดูแลบุตรกับความผาสุกในครอบครัวของเด็กป่วยกลุ่มอาการชัก เมื่อควบคุมปัจจัยพื้นฐานในเรื่องจำนวนปีที่ได้รับการศึกษา รายได้ของครอบครัว จำนวนบุตร ระยะเวลาในการเจ็บป่วย และจำนวนครั้งของการชักด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้กรอบทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็มเป็นแนวทางในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาเด็กป่วยกลุ่มอาการชักที่พาบุตรมาติดตามผลการรักษาที่คลินิกโรกระบบประสาท คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2534 ถึง มีนาคม 2535 โดยเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงคุณสมบัติ จำนวน 80 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วยแบบวัดความพร้อมของมารดาในการดูแลบุตร ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงและสร้างขึ้น และแบบสอบถามความผาสุกในครอบครัวของคาลด์เวลล์ (Caldwell 1988)

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อควบคุมปัจจัยพื้นฐานในเรื่อง จำนวนปีที่ได้รับการศึกษา รายได้ของครอบครัว จำนวนบุตร ระยะเวลาในการเจ็บป่วย และจำนวนครั้งของการชักแล้ว ความพร้อมของมารดาในการดูแลบุตรมีความสัมพันธ์ทางลบกับความผาสุกในครอบครัวโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และสามารถอธิบายความแปรปรวนของความผาสุกในครอบครัวได้ร้อยละ 6.63

ผลการศึกษาที่ได้ขยายทฤษฎีความพร้อมในการดูแลตนเองของโอเร็มด้านแนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพากับครอบครัวมากขึ้น พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้เสนอข้อจำกัดในการศึกษา แนวทางการนำผลวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติ การศึกษา และการวิจัยต่อไป

Thesis Title   Dependent-care Deficit and Family Well-being in Epileptic Children

Name   Chuanruedee Kaewbud

Degree   Master of Science (Nursing)

Thesis Supervisory Committee

    Wilai Leesuwana, B.Sc.(Nursing), M.Ed.

    Surang Chiemchanya, M.D., Cert. of Proficiency (Pediatric),
    Cert. of Ped. Neurology

Date of Graduation   25 May B.E.2535 (1992)

ABSTRACT

This descriptive research was designed to examine the relationship between dependent-care deficit and family well-being while the basic conditioning factors of number of years in education, income of family, number of children, duration of illness and number of convulsions were statistically controlled, within the theoretical framework derived from Orem's conceptual model of nursing. The purposive sampling was used to obtain from 80 mothers of epileptic children who attended and followed up at the neurology clinic of Ramathibodi Hospital during November 1991 till March 1992. The Dependent-care Deficit Scale developed by the investigator and Family Well-being Assessment developed by Caldwell (1988) were administered to the sample.

Results of the study indicated that when basic conditioning factors: number of years in education, income of family, number of children, duration of illness and number of convulsions were statistically controlled, dependent-care deficit correlated with family well-being which was statistically significant ($p < .05$) and accounted for 6.63% of the variance in family well-being.

The result of the study expanded Orem's theory of Self-care Deficit in concept of dependent-care deficit and family. The limitations of this study, implications for practice, education, and further research were recommended.